

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 4 listopada 2015 r.

DOLiS-035-2960/15/

**Dyrektor
Zespół Szkół**

WYSTĄPIENIE

na podstawie art. 19a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182 ze zm.) zwanej dalej także ustawą, zgodnie z którym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych może kierować do osób prawnych wystąpienie zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych, w związku z pozyskaniem przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych informacji o publikacji na stronie internetowej Zespołu Szkół listy dzieci przyjętych do oddziału przedszkolnego, oddziału zerowego i klasy pierwszej w postaci tabeli obejmującej numery PESEL dzieci, zwracam się o podjęcie działań prowadzących do zapewnienia prawidłowości procesu przetwarzania danych osobowych zgodnie z wymogami określonymi w przepisach o ochronie danych osobowych.

Wskazania wymaga, iż na każdym administratorze danych ciąży obowiązek przetwarzania danych osobowych zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa, w tym ustawy o ochronie danych osobowych. Ustawa o ochronie danych osobowych określa ogólne zasady przetwarzania i ochrony danych osobowych, zaś skonkretyzowanie tychże zasad ma często miejsce w szczególnych wobec jej regulacji przepisach prawa, np. dotyczących określonego postępowania podmiotu publicznego w konkretnej sytuacji przetwarzania danych osobowych. Dlatego, jeżeli istnieją szczególne przepisy prawa regulujące przetwarzanie danych osobowych (w tym udostępnianie, czy pozyskiwanie), to stosuje się je w pierwszej kolejności. Ustawodawca może bowiem stanowić (i stanowi) przepisy szczególne w ustawach innych, niż ustawa o ochronie danych osobowych, które – zgodnie z zasadą *lex specialis derogat legi generali* – wyłączają stosowanie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Przepisy ustawy o ochronie danych osobowych jednakże powinny być stosowane zawsze gdy dochodzi do przetwarzania danych osobowych i w zakresie, jaki nie jest wyłączony mocą przepisów szczególnych.

Zasady podawania do publicznej wiadomości wyników postępowania rekrutacyjnego o danego publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy, określone są precyzyjnie przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

Zgodnie z art. 20zb ust. 1 ustawy o systemie oświaty, postępowanie rekrutacyjne do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i publicznych placówek przeprowadza komisja rekrutacyjna powołana przez dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki. Dyrektor wyznacza przewodniczącego komisji rekrutacyjnej. Ustęp zaś 2 pkt 1 i 2 ww. artykułu stanowi, iż do zadań komisji rekrutacyjnej należy m.in.: 1) ustalenie wyników postępowania rekrutacyjnego i podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów zakwalifikowanych i kandydatów niezakwalifikowanych, o której mowa w art. 20zc ust. 1; 2) ustalenie i podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych, o której mowa w art. 20zc ust. 3.

Artykuł 20zc ust. 1 ustawy o systemie oświaty stanowi, iż wyniki postępowania rekrutacyjnego podaje się do publicznej wiadomości w formie listy kandydatów zakwalifikowanych i kandydatów niezakwalifikowanych, zawierającej imiona i nazwiska kandydatów oraz informację o zakwalifikowaniu albo niezakwalifikowaniu kandydata do danego publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy. Zgodnie natomiast z art. 20zc ust. 3, komisja rekrutacyjna podaje do publicznej wiadomości listę kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych do danego publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy. Lista zawiera imiona i nazwiska kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych lub informację o liczbie wolnych miejsc.

Powyższe przepisy jednoznacznie stanowią o obowiązkach administratora danych osobowych, którym pozostaje jednostka oświaty reprezentowana przez jej dyrektora powołującego ww. komisję rekrutacyjną. Administratorem danych osobowych, zgodnie z art. 7 pkt 4 ustawy jest organ, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, o których mowa w art. 3 [t.j. m.in. organ państwowy, organ samorządu terytorialnego, państwowe i komunalne jednostki organizacyjne (ust. 1), jeżeli przetwarzają dane w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych – które mają siedzibę albo miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo w państwie trzecim, o ile przetwarzają dane osobowe przy wykorzystaniu środków technicznych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ust. 2)]. Z cytowanej definicji wynika zatem, iż administratorem danych osobowych będzie podmiot, który „decyduje o celach i środkach przetwarzania danych”. Niezbędnym przymiotem administratora danych osobowych jest więc posiadanie kompetencji decyzyjnych i ich faktyczne wykonywanie w stosunku do danych podlegających przetwarzaniu.

Przetwarzanie danych osobowych – w tym, zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy, ich udostępnianie – dopuszczalne jest w oparciu o jedną z przesłanek wskazanych w art. 23 ust. 1 pkt 1 – 5 ustawy –

jeżeli chodzi o przetwarzanie danych tzw. zwykłych (jak np. imię, nazwisko, adres zamieszkania) oraz w jej art. 27 ust. 2 pkt 1 – 10 ustawy, gdy przetwarzanie dotyczy danych szczególnie chronionych, których katalog określony został w ust. 1 tego przepisu.

Podkreślić jednak należy, iż podmioty publiczne działają na podstawie przepisów prawa, w ramach kompetencji nadanych im tymi przepisami (art. 7 Konstytucji RP, art. 6 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego). Tym samym obowiązane są stosować w pierwszej kolejności przesłankę dopuszczalności przetwarzania danych, którą dla przedmiotowej sprawy określa art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, tj. niezbędność przetwarzania danych osobowych dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Tymi zaś przepisami prawa są normy wskazanych powyżej przepisów ustawy o systemie oświaty.

Stosując w swej działalności zasady ochrony danych osobowych administrator danych, powinien dopełniać obowiązku dołożenia szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, poprzez zapewnienie, aby dane były przetwarzane zgodnie z prawem, zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami, merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów w jakich są przetwarzane, przechowywane w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, nie dłużej niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania (art. 26 ust. 1 pkt 1-4 ustawy o ochronie danych osobowych).

Naruszenie zasad wynikających z przepisów skutkować może zarówno odpowiedzialnością administracyjną przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, jak i karną, o której mowa w przepisach rozdziału 8 ustawy o ochronie danych osobowych, przed organami właściwymi do ścigania przestępstw. Zgodnie bowiem z art. 51, kto administrując zbiorem danych lub będąc obowiązany do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (ust. 1); jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Z kolei art. 52 ustawy stanowi, iż kto administrując danymi narusza choćby nieumyślnie obowiązek zabezpieczenia ich przed zabraniem przez osobę nieuprawnioną, uszkodzeniem lub zniszczeniem, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Odpowiedzialności karnej może podlegać ten, kto nie dopełnia obowiązku właściwego zabezpieczenia danych osobowych, zgodnie bowiem z art. 36 ust. 1 ustawy, administrator danych jest obowiązany zastosować środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności powinien zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabraniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Reasumując, upublicznianie danych osobowych prowadzi do zapoznania się z nimi nieograniczonego kręgu osób, w tym osób do tego nieuprawnionych. Jediną podstawą prawną udostępniania informacji stanowiących listę dzieci przyjętych do oddziału przedszkolnego, oddziału zerowego i klasy pierwszej, regulującą jednocześnie zasady upublicznienia tej informacji i katalog danych osobowych, które mogą być upublicznione, są przepisy ustawy o systemie oświaty.

Na zakończenie, proszę o poinformowanie Generalnego Inspektora, o działaniach podjętych w celu dostosowania procesu przetwarzania danych osobowych do wymogów określonych w obowiązujących aktach prawnych.

Stosownie do art. 19a ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych proszę o udzielenie odpowiedzi na niniejsze pismo w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.

Informuję przy tym, że treść niniejszego wystąpienia wraz z udzieloną odpowiedzią opublikowana będzie na stronie internetowej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.